

Programma van Inhoud en Toetsing (PIT)

Vak: Economie		Klas: H3/IG3	
Algemene informatie:	Wat moet je kennen:	Wat moet je kunnen:	Toetsing:
<p>Lesperiode: week 1 t/m week 38</p> <p>Aantal lessen er week: 2</p> <p>Methode: Pincode 5^e editie HAVO-3/VWO-3</p> <p>Hoofdstuk: H1 t/m H6 Markt</p> <p>Bladzijde: Bladzijde 8-151</p> <p>Extra materiaal: Aantekeningen</p> <p>Extra websites: -</p> <p>Overig:</p> <ul style="list-style-type: none"> Toets bespreken 	<p>H1</p> <ul style="list-style-type: none"> Economie Schaarste Primaire/secundaire behoeften Alternatief aanwendbaar Consumeren Producersen Duurzame ontwikkeling Wederzijds voordeel 3 Geldfuncties Nominaal/intrinsieke waarde Sparen Chartaal/Giraal geld Koopkracht Inflatie Budget Begroting Budgetlijn <p>Uitbreiding VWO:</p> <ul style="list-style-type: none"> Normale/luxe/materiele/immateriële behoeften Maatschappelijke geldhoeveelheid <p>H2</p> <ul style="list-style-type: none"> Begrippen uit voorgaand hoofdstuk Marketing Marketingmix Marktaandeel Verschillende prijsstrategieën BTW Organigram 	<ul style="list-style-type: none"> Procentuele berekeningen maken Verschil en overeenkomsten tussen begrippen kunnen uitleggen Begroting opstellen Budgetlijn opstellen/aflezen, het berekenen van het inkomen, prijzen en aantal Martkaandeel berekenen in € en aantallen BTW-sommen maken Organigram Aflezen/maken Balans opstellen Veranderingen op de balans kunnen toepassen Nettowinst berekening uitvoeren Inkooprijzen berekenen met % Verkooprijzen berekenen met % Staat van baten en lasten gebruiken en maken Winst- en verliesrekening opzetten Verschillende lijnen van de kosten, opbrengsten en winst tekenen in een grafiek en gebruiken Vraag/aanbod weergeven in een grafiek Prijselasticiteit berekenen Miljoenennota/rijksbegroting gebruiken Overschot/tekorten berekenen Kredietkosten berekenen Rente berekenen 	<p>Repetitie: ja / nee</p> <p>Weging: 4x</p> <p>Herkansbaar: Ja / Nee</p>

Programma van Inhoud en Toetsing (PIT)

- Verschillende functies in een organigram
- Verschillende indelingen organigram

H3

- Inventaris
- Voorraad
- Balans
- Activa
- Debetzijde
- Passiva
- Creditzijde
- Vaste activa
- Vlottende activa
- Eigen vermogen
- Vreemd vermogen lang
- Vreemd vermogen kort
- Debiteuren
- Vorderingen
- Crediteuren
- Hypotheek
- Leningen
- Incasso
- Ondernemingsplan
- Krediet
- Totaal vermogen
- Solvabiliteit
- Rente
- Eenmanszaak
- Compagnon
- V.O.F.
- B.V.
- Rechtspersoon
- Aandelen
- Aandeelhouder
- N.V.
- Dividend

Programma van Inhoud en Toetsing (PIT)

- Compagnon

H4

Omzet
Brutowinst
Bedrijfskosten
Nettowinst
Verschillende soorten kosten
Brutowinst als % van de ikp
Brutowinst als % van de vkp
Constante kosten
Variabele kosten
Proportionele kosten
Niet-proportionele kosten
Winst- en verliesrekening
Administratie
Boekhouding
Financiële feiten
Jaarrekening
Vereniging
Stichting
Staat van baten en lasten

H5

- Vraag/Aanbod
- Substitutiegoederen
- Complementaire goederen
- Inferieure goederen
- Luxe goederen
- Normale goederen
- Prijselasticiteit
- Marktevenwicht
- Marktmodel
- Volkomen concurrentie
- Marktfalen

Programma van Inhoud en Toetsing (PIT)

- Monopolist
- Oligopolie
- Monopolistische concurrentie

H6

- Sparen
- Spaarmotieven
- Rente
- Nominale rente
- Reële rente
- Lenen
- Rente lasten
- Investeren
- Kredietkosten
- Rijksbegroting
- Miljoenennota
- Belasting (direct/indirect)
- Staatsschuld
- Staatsobligaties
- AOW
- Pensioen